

ПОРІВНЯННЯ СТАНДАРТИЗАЦІЇ СИСТЕМИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ І ЗА КОРДОНОМ

Гордійко Н.І., студентка, СумДУ, м. Суми

Впровадження енергозбереження без належної системи управління ним означає зниження його ефективності. Саме тому світова спільнота впродовж останніх десятиліть намагається покращити систему енергоменеджменту стандартизуючи цю сферу. Як відомо виникнення СЕМ в цілому було відповіддю розвинених країн Західної Європи, США та Японії на труднощі, спричинені енергетичною кризою у другій половині ХХ століття. На жаль для України, володіння багатими запасами ПЕР Радянським Союзом закрило шлях для розвитку енергоменеджменту на той час. Таким чином, першооснова розходжень стандартизації сфери енергетичного менеджменту в Україні та в розвинених країнах світу криється в різному підході до цінності енергоресурсів.

На сьогоднішній день стандарти у сфері енергоменеджменту існують в більшості країн світу, серед яких найуспішнішими є національні стандарти ANSI/MSE 2000:2008 (США), KS A 4000:2007 (Південна Корея), GB/T 23331:2009 (Китай), Ірландський стандарт I.S. 343:2005 та загальноєвропейський стандарт EN 16001:2009. На основі цих нормативних документів було створено міжнародний стандарт ISO 50001:2011 – структуроване та всеохоплююче керівництво по оптимізації споживання енергоресурсів, системному управлінню процесом енерговикористання.

Порівнюючи українські стандарти ДСТУ 4715:2007, ДСТУ 4713:2007 з міжнародним ISO 50001:2011 найперше, що привертає увагу – масштабність сфер застосування. В той час як Україна акцентує увагу лише на великих промислових підприємствах, увесь світ застосовує стандарти для всіх типів підприємств (великих та малих, державних та приватних, промислових та підприємств у сфері послуг) не залежно від географічних, культурних чи соціальних вимог. На відміну від українських нормативів, вимоги в міжнародному стандарті є розпорядчими, тобто він визначає те, чого необхідно досягнути, але не визначає яким чином, забезпечуючи свободу дій. Український стандарт пропонує досить абстрактні цілі досягнення енергоефективності, але суворо регулює методи їх досягнення.

Можливість використання міжнародного стандарту ISO 50001 в Україні проявляє ряд переваг, які є очевидними, та загроз у сфері економіки в середньостроковому періоді, таких як, поява бар'єрів збуту енергоємної продукції українських підприємств, що спричинить зниження надходжень до бюджету, зниження конкурентоспроможності експортно-орієнтованих підприємств. Безперечно в перспективі довгострокового періоду переваги від впровадження ISO 50001 покривають всі недоліки, які можливі в період адаптації, та забезпечить підвищення рівня енергоменеджменту в Україні.

Робота виконана під керівництвом доцента Сапожнікова С.В.